

Spis treści

Część 1

Od Wiosny Ludów do 1918 roku

Rozdział 1

Janusz Spyra: Życie polityczne w latach 1848–1918	7
Po obaleniu rządów absolutnych – okres dominacji liberalizmu (1859–1869/70)	12
Lata 1869/70–1896 (Walka przeciwko centralizmowi)	15
Walka i sytuacja polityczna w Cieszynie w końcu XIX wieku i na początku wieku XX	23

Rozdział 2

Janusz Spyra: Zarząd miasta i gospodarka komunalna w latach 1848–1918	31
Okres 1848–1859	31
Dekada 1859–1869	33
Lata rozwoju gospodarki komunalnej po 1869 roku	37

Rozdział 3

Wacław Gójniczek: Rozwój przestrzenny Cieszyna w latach 1848–1918	47
Górne Przedmieście	49
Mała Łąka	51
Przykopa	51
Frysztackie przedmieście	52
Przedmieścia na lewym brzegu Olzy: Kamieniec, Brandys i Saska Kępa	53

Rozdział 4

Janusz Spyra: Przemiany demograficzne i społeczne Cieszyna w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku	57
--	----

Rozdział 5

Idzi Panic: Sytuacja gospodarcza Cieszyna w latach 1848–1918	67
Przemysł	68
Handel	72
Inne specjalności handlowe	77
Branża remontowo-budowlana	78
Branża odzieżowa	79
Branża metalowa	83
Branża elektryczna	84

Rzemiosła różne	85
Transport	88
Inne formy działalności zawodowej mieszczan Cieszyna w drugiej połowie XIX i początkach XX stulecia.....	88
Rolnictwo.....	92
Ogólny obraz gospodarczy miasta.....	92

Rozdział 6

Michael Morys-Twarowski: Sytuacja wyznaniowa w Cieszynie od 1848 do 1918 roku	97
Parafia rzymskokatolicka p. w. św. Marii Magdaleny	99
Bonifratrzy	116
Elżbietanki.....	118
Boromeuszeki	119
Jezuici.....	121
Zbór ewangelicko-augsburski w Cieszynie.....	123
Nowe wyznania protestanckie: zielonoświątkowcy i adwentyści	136
Pozostałe wyznania	137
Stosunki międzywyznaniowe.....	139

Rozdział 7

Marzena Bogus: Szkoły i szkolnictwo w Cieszynie w latach 1848–1918	147
Szkoły elementarne	147
Szkoły średnie.....	152
Zakłady kształcenia nauczycieli (seminaria)	156
Szkolnictwo zawodowe i specjalne.....	159
Instytucje wspierające naukę i przedszkola.....	161

Rozdział 8

Michael Morys-Twarowski: Opieka zdrowotna w Cieszynie od 1848 do 1918 roku	163
Szpitale, lekarze, apteki	163
Choroby	169

Rozdział 9

Irena Kwaśny: Architektura miasta od 1848 do 1918	173
--	-----

Rozdział 10

Łucja Dawid: Życie kulturalne Cieszyna w latach 1848–1918	189
--	-----

Rozdział 11

Krzysztof Nowak: Cieszyn w latach I wojny światowej (1914–1918)	215
--	-----

Część 2

W II Rzeczypospolitej (1918/20–1939)

Rozdział 1

Krzysztof Nowak: W okresie konfliktu polsko-czechosłowackiego 1918–1920	227
Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego i Wydział Gminny Cieszyna	228
Pod okupacją wojsk czechosłowackich (styczeń–luty 1919)	238
W oczekiwaniu na plebiscyt	241
Podział regionu i miasta (28 VII 1920)	245

Rozdział 2

Krzysztof Nowak: Trudne wrastanie w Polskę (Cieszyn w latach 1920–1922)	247
Bilans otwarcia	247
Czas Komisji Administracyjnej (1920–1922)	250

Rozdział 3

Krzysztof Nowak: Życie polityczne i społeczne w latach 1922–1939	255
Stronnictwa polityczne i politycy	255
Wybory komunalne	277
Wybory do Sejmu Śląskiego i parlamentu RP	283
Czeski Czeski, problem Zaolzia, sprawy słowackie	285
Organizacje zawodowe i społeczne	296
Garnizon wojskowy	304
Stosunki polsko-niemieckie i polsko-żydowskie	305

Rozdział 4

Krzysztof Nowak: Ustrój i samorząd miejski	313
Ustrój miasta	313
Samorząd miejski	317

Rozdział 5

Irena Kwaśny, Krzysztof Nowak: Rozwój przestrzenny i sytuacja demograficzna miasta	321
Mieszkańcy	323

Rozdział 6

Krzysztof Nowak: Życie gospodarcze Cieszyna w latach 1922–1939	325
Koncepcje rozwoju gospodarczego i ich realizacja	325
Przemysł	334
Handel, rzemiosło, usługi, spółdzielczość, banki	336
Gospodarka komunalna	441

Rozdział 7

Krzysztof Nowak: Sytuacja religijna	345
--	-----

Kościół rzymsko-katolicki	345
Kościół ewangelicko-augsburski	346
Izraelicka Gmina Wyznaniowa	347
Inne związki wyznaniowe	348

Rozdział 8

Krzysztof Nowak: Szkolnictwo	349
Szkoły powszechne (podstawowe) i ochronki (przedszkola)	349
Szkoły średnie, zawodowe, specjalne, wyższe	351
Nauczyciele	354

Rozdział 9

Krzysztof Nowak: Służba zdrowia i opieka społeczna	357
---	-----

Rozdział 10

Michael Morys-Twarowski: Życie kulturalne Cieszyna w latach 1920–1939	361
Literatura	361
Teatr	363
Film	366
Muzyka	367
Sztuki piękne	371
Muzealnictwo i środowisko historyczne	372
Wydawnictwa i biblioteki	374
Organizacje kulturalne	376
Imprezy kulturalne	377

Rozdział 11

Krzysztof Nowak: Sport i turystyka	379
---	-----

Rozdział 12

Krzysztof Nowak: W przededniu II wojny światowej (październik 1938 – sierpień 1939)	383
Połączony Cieszyn	383
W przededniu nowej wojny	386

Część 3

W latach II wojny światowej 1939–1945

Krzysztof Nowak: W latach II wojny światowej 1939–1945	393
Władze hitlerowskie w Cieszynie	397
Polityka narodowościowa	401
Życie codzienne. Postawy ludności. Terror okupacyjny	404

Ruch oporu	416
W końcowej fazie wojny	423
Bilans ofiar.....	427

Część 4

W okresie PRL (1945–1989)

Rozdział 1

Krzysztof Nowak: Życie polityczne i społeczne w latach 1945–1989.....	431
Początki „władzy ludowej”	431
Pod rządami PZPR	446
Lata stalinowskie 1949–1956.....	449
Od października 1956 do sierpnia 1980	454
Od „Solidarności” do upadku komunizmu 1980–1989.....	465
Czeski Cieszyn, granica i sprawy Zaolzia	482

Rozdział 2.

Irena Kwaśny, Krzysztof Nowak: Rozwój przestrzenny i architektoniczny miasta	489
---	-----

Rozdział 3

Krzysztof Nowak: Życie gospodarcze i sytuacja demograficzna Cieszyna w latach 1945–1989	497
Przemysł.....	497
Handel, usługi, rzemiosło, gastronomia 503	
Gospodarka komunalna	508
Zatrudnienie.....	511
Mieszkańcy.....	512

Rozdział 4

Stefan Król: Szkolnictwo	515
Opieka przedszkolna.....	515
Szkolnictwo podstawowe	516
Szkolnictwo średnie i zawodowe.....	519
Szkoly ogólnokształcące	520
Szkoly zawodowe.....	522
Szkolnictwo artystyczne.....	529
Szkolnictwo wyższe	529
Studium Nauczycielskie.....	530
Filia Uniwersytetu Śląskiego.....	531
Oświata dorosłych.....	535